

Základní škola a mateřská škola Pěčín

517 57 Pěčín 42, tel.491 616 987, IČO: 75017482,
e-mail skola@pecin.cz, www.zspecin.webnode.cz

Školní vzdělávací program pro ŠD

Základní škola a mateřská škola Pěčín

Školní rok 2026/2027

Identifikační údaje

Školní družina tvoří se školou jednu právnickou osobu, proto jsou tyto údaje součástí školního vzdělávacího programu základní školy.

ŠKOLA

Základní škola a mateřská škola Pěčín
příspěvková organizace
517 57 Pěčín 42

ŘEDITEL ŠKOLY

Mgr. Lenka Mikysková
tel: 491 616 987, e-mail: skola@pecin.cz
www.zspecin.webnode.cz

ZŘIZOVATEL ŠKOLY

Obec Pěčín
517 57 Pěčín 207
IČO: 00275221
tel.: 494 595 148

IČO ŠKOLY:

75017482

IZO ŠKOLY:

650044797
tel.: 491 616 987, e-mail: skola@pecin.cz

Koordinátor: Pavla Dusilová

Konkrétní cíle vzdělávání

Vychází a čerpá z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, kde se usiluje o naplnění těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnosti spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

Délka a časový plán vzdělávání

- Školní družina zahrnuje ve svém vzdělávacím cyklu plán vzdělávání žáků 1. stupně ZŠ na jeden školní rok. Specifikuje rozdílnost a náročnost práce podle jednotlivých ročníků, tedy psychické a fyzické zdatnosti.

Formy vzdělávání

Podle vyhlášky MŠMT o zájmovém vzdělávání jsme stanovili následující formy vzdělávání:

Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost

- Zahrnuje pravidelnou činnost přihlášených účastníků dle programu ŠVP ŠD.

Osvětová činnost

- Poskytování informací v oblasti prevence sociálně-patologických jevů.

Individuální práce

- Vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí, práce s talentovanými jedinci.

Nabídky spontánních činností

- spontánní aktivita je praktikována za dozoru vychovatelky tak, aby se dítě mohlo samostatně projevit a rozhodnout o své činnosti. Vychovatelka zde funguje pouze jako rádce a dozor. Tato činnost je provozována zejména v ranní družině a odpolední klidové činnosti či pobytu venku.

Obsah vzdělávání

Navazuje na Školní vzdělávací plán a vychází z něj. Vzdělávací oblasti základního vzdělávání jsou:

- Člověk a jeho svět (Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví)
- Jazyk a jazyková komunikace
- Matematika a její aplikace
- Informační a komunikační technologie
- Člověk a společnost
- Člověk a příroda
- Umění a kultura
- Člověk a zdraví
- Člověk a svět práce
- Průřezová témata základního vzdělávání:

- Osobností a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Budova školy není plně bezbariérová. Po zkušenostech s hendikepovaným chlapcem je přístup do ŠD možný s pomocí schodolezu. Pro ostatní děti s psychickými, fyzickými či kombinovanými vadami jsme schopni zajistit tyto podmínky.

Personální oblast

- zajistit proškolení vychovatelky v dané oblasti
- dostatečné personální zajištění aktivit

Technická oblast

- eliminace situací, ve kterých by došlo ke zranění integrovaného žáka

Materiální oblast

- zajištění speciálních didaktických a kompenzačních pomůcek
- mezi podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami patří i vytváření podmínek pro rozvoj mimořádně nadaných dětí.

Jsou to tyto možnosti:

- aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahu a sociální a emocionální inteligence
- možnost a způsob zařazení účastníka do aktivit primárně určených vyšším věkovým skupinám
- odborná připravenost pedagogických pracovníků

Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělávání

- přijímání účastníků činnosti je obecně platnými předpisy ohraničeno jen věkem či návazností na školní docházku
- činnost ŠD je určena přednostně pro žáky 1. stupně základní školy
- dítě je do ŠD přijímáno na základě písemné přihlášky – zápisního lístku
- do ŠD je dítě přihlašováno vždy jen na jeden školní rok
- doklad o ukončení školního roku ve školní dužině se nevydává

Popis materiálních podmínek

ŠD je umístěna v jedné ze dvou učeben školy. Učebna je vybavena pěti počítači, školní tabulí, interaktivní tabulí, hrami a stavebnicemi. V případě zájmu si mohou žáci půjčit školní tablety. V zadní části učebny je prostorný koberec, k tvořivým činnostem jsou využívány lavice.

Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání – vychovatelka vybírá věkově přiměřenou činnost, při které nedojde ke zranění dítěte
- stravovací návyky a pitný režim – vychovatelka dbá na hygienu a kulturu stolování, dohlíží na pitný režim dětí
- zdravé prostředí – podle platných norem, tj. dle vyhlášky ministerstva č. 410/2005 Sb.,

- o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů)
- bezpečné pomůcky – vychovatelka dbá na používání věkově přiměřených pomůcek
 - ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací – vychovatelka eliminuje možné úrazy proškolením na začátku školního roku a opakováním během školního roku. Svým pedagogickým působením neustále nabádá k dodržování bezpečnosti, děti má neustále v zorném poli.
 - označení nebezpečných předmětů – vychovatelka seznámí žáky s provozními řády využívaných prostor – škola, ŠJ, ŠD, zahrada, půdní prostor
 - bezpečnost silničního provozu – mimo budovy ZŠ a ŠD zodpovídá vychovatelka za děti do max. počtu 25. Děti jsou na začátku roku poučeny o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení opakováno. Pokud dojde k situaci, že se počet dětí navýší nad 25, je pověřena doprovodem dětí další osoba.
 - dostupnost prostředků první pomoci – vychovatelka má přístup k dostupně umístěné lékárničce PP

Psycho-sociální podmínky

- pohoda prostředí a příznivé sociální klima – vychovatelka vede k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému
- respektování potřeb jedince – vychovatelka organizuje činnost vycházející ze zájmů účastníků
- věková přiměřenost a motivující hodnocení – vychovatelka respektuje individualitu dětí, hodnotí v souladu s jejich možnostmi
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy – vychovatelka se pedagogickým působením snaží zabránit socio-patologickým jevům
- spoluúčast na životě v zařízení – vychovatelka preferuje společné plánování činnosti, vlastní podíl dětí na případném řízení a následném hodnocení
- včasná informovanost – vychovatelka včas informuje děti a jejich zákonné zástupce o činnostech ve školní družině

Zveřejnění školního vzdělávacího programu ŠD

- webové stránky školy

Pravidelná činnost ve školní družině:

- ranní družina - doba před začátkem vyučování, která zahrnuje organizovanou činnost (rozvíčka, klidové hry) a spontánní činnost (stavebnice, stolní a deskové hry, kreslení, vybarvování, puzzle, individuální hry ...)
- hygiena a kultura stolování - doba ve školní jídelně
- odpočinková a rekreační činnost - spontánní činnost v herně nebo na školní zahradě vedoucí k relaxaci a odreagování po školní výuce
- příprava na vyučování - didaktické hry, matematické a vědomostní soutěže, kvízy, hlasité čtení, prohlubování školních znalostí
- pravidelné bloky - BESIP, pravidla slušného chování, kultura, sport, zvyky, tradice, obyčeje, literatura (dětské knihy, autoři, ilustrátoři, četba na pokračování), hudba, zpěv, rytmické hry

Projekt školní družiny

"Bud'me kamarádi"

aneb U nás doma

(rozšířený plán podle ŠVP ZŠ)

Téma: podzimní období

Září – říjen - listopad

Dožínky, vinobraní, sv. Václav, Posvícení, Dušičky, sv. Martin

Náměty činností:

- Pravidla pro vzájemnou dohodu a pohodu, porozumění a přátelství (seznámení s vnitřním řádem ŠD)
- Tvoření obilného klasu, otisk ruličky - Hrozen
- Co nám nabízí podzim
- Poslech příběhu ze Starých pověstí českých, kresba sv. Václava
- Barvy, barvy, barvičky - příroda na podzim
- Modelování – Hostina, tvoření koláčů (náplň z potravin typu: káva, mák, čočka...)
- Vycházka po okolí školy – prohlížení kostela a soch, návštěva hřbitova
- Listohrátky – otisk a obrázky z listů
- Seznámení s legendou o sv. Martinovi
- Ježčí rodina a jejich lesní přátelé

Podokruhy:

- Škola: Poznej a orientuj se ve škole, okolí školy, okolí družiny, dopravní situace, BESIP
- Stolování: hygiena rukou, pravidla stolování, zdravá strava
- Slušné chování: mezilidské vztahy, zdravení, prošení, děkování, úcta
- Estetika: barvy podzimu, výtvarné a pracovní techniky, práce s přírodninami

Cíle:

- rozšiřování slovní zásoby a vědomostních obzorů
- vyjasnění vztahu dítě – dospělý
- vytváření vztahů dětí mezi sebou
- eliminace nebezpečí na silnici
- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického cítění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě

Obsah: žáci se naučí orientovat se v prostředí a v mezilidských vztazích

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, huba, zpěv

Dítě:

- pojmenovává dění kolem sebe
- citlivě vnímá okolní skutečnosti
- dokáže vyhledávat informace
- odpovědně plní svěřené úkoly
- dává věci do souvislostí

- dokáže diskutovat

Klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní – dítě vyjadřuje pocity, umí komunikovat, zpracovává a reprodukuje jednoduché texty, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, účastní se diskuzí, nebojí se vyjádřit vlastní názor
- kompetence sociální a personální – využívá zkušeností jiných lidí, přijímá hodnocení svých výsledků, pečuje o své fyzické a duševní zdraví, uznává autoritu, umí pracovat v kolektivu, přijímá hodnocení svých výsledků radu i kritiku, pečuje o své fyzické a duševní zdraví
- kompetence pracovní – dítě se připravuje na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovednosti
- kompetence k učení - poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, dítě vyhledává potřebné informace, stanovuje si cíle a priority

Téma: zimní období

Prosinec – leden - únor

Barborky, Mikuláš, Vánoce, Tři králové, zabíjačka, Hromnice (Prokop Diviš a bleskosvod), masopust, sv. Valentýn

Náměty činností:

- V teple peklička – tvoření figurek, malba pekla a čertíků
- Lidové tradice během adventu
- Těšíme se na Vánoce – tvoření přáníček
- Tříkrálový týden – výroba královské koruny (kašírování, drahokamy z bonbónů)
- Vyhledávání informací o Prokopu Divišovi
- Tvoření masky na karneval (masopust)
- Bílá zima - příroda v zimě
- Sněhohrátky – hry se sněhem a na sněhu (malování na sníh, stavba sněhuláka, ...)

Podokruhy:

- Příroda: pozorování přezimujícího ptactva, krmení ptáků, výroba krmítek
- Zdraví: otužování, zdravá strava, skladba jídelníčku, ovoce, hygiena stolování
- Tradice a zvyky: Advent, Mikuláš, Vánoce, zpěv a poslech koled, Tři králové, Masopust
- Literatura: četba na pokračování
- Obec: místní úřad, knihovna, pošta, nádraží, obchod
- Estetika: zimní barvy, výtvarné a pracovní techniky
- Environmentální výchova: osvojení si návyku třídění odpadu

Cíle:

- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického citění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě
- rozšiřování znalostí a dovedností
- využití praktických zkušeností
- účelné trávení volného času
- rozvoj pohybu, uvolnění, relaxace
- rozvoj individuálních schopností

Obsah: žáci se naučí orientovat se v prostředí, chránit své zdraví, rozumět svému tělu

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, hudba, zpěv

Dítě:

- pojmenovává dění kolem sebe
- citlivě vnímá okolní skutečnosti
- dokáže vyhledávat informace
- odpovědně plní svěřené úkoly
- dává věci do souvislostí
- dokáže diskutovat

Klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní – dítě vyjadřuje pocity, umí komunikovat, formuluje své myšlenky, aktivně se účastní diskuzí, zpracovává jednoduché texty a témata, dokáže pracovat ve skupině
- kompetence sociální a personální – přijímá hodnocení svých výsledků, radu i kritiku, dále se vzdělává, pečuje o své fyzické i psychické zdraví, využívá zkušeností jiných lidí, dokáže komunikovat, uznává autoritu, podporuje mezilidské vztahy a vyzná se v nich
- kompetence pracovní – dítě se připravuje na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovednosti
- kompetence k učení – poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, vyhledává potřebné informace, efektivně se učí a pracuje, realisticky hodnotí své výsledky

Téma: jarní období

Březen – duben

Vynášení Morany, Velikonoce, Probouzení Země (Den Země), čarodějnice

Náměty činností:

Celá moje rodina – jak to všechno začíná ...
Pohádkový svět – rozhovor o nejkrásnějších pohádkách
Kolektivní tvoření Popletené pohádky, kresba ilustrace
Poslech pohádky Jak šlo vejce na vandr
Velikonočních dekorace
Pálení čarodějnic

Podokruhy:

- Příroda: pozorování, jarní květiny, kvetoucí stromy, mláďata, hnízdění ptáků, přírodovědné vycházky
- Komunikace: verbální, neverbální, porozumění, chápání druhých, empatie
- Literatura: dětská poezie a próza, ilustrace, ilustrátoři
- Domov: rodiče, sourozenci, prarodiče, úcta ke stáří, bydlení
- Obec: známé osobnosti Pěčína a okolí, pamětní místa, historicky zajímavé objekty

Cíle:

- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického cítění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě
- rozšiřování znalostí a dovedností
- využití praktických zkušeností
- účelné trávení volného času
- rozvoj individuálních schopností
- rozvoj slovní zásoby, odborná terminologie

Obsah: žáci se naučí používat verbální i neverbální komunikaci, poznávat a chránit přírodu, sžívat se s ní

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, hudba, zpěv

Dítě:

- pojmenovává dění kolem sebe
- citlivě vnímá okolní skutečnosti
- dokáže vyhledávat informace
- odpovědně plní svěřené úkoly
- dokáže diskutovat
- přijímá a plní odpovědně jemu svěřené úkoly
- pracuje v souvislostech
- účastní se diskusí a vyjadřuje vlastní názor

Klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní – dítě vyjadřuje pocity, umí komunikovat, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, zpracovává jednoduché texty, vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- kompetence sociální a personální – dítě spolupracuje, odhaduje výsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovuje si cíle a priority, využívá zkušeností jiných lidí, přijímá radu i kritiku, zvládá mezilidské vztahy
- kompetence pracovní – dítě se připravuje na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovednosti
- kompetence k učení – poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, dále se vzdělává, umí používat pojmy kvalifikovaného charakteru při řešení konkrétních úkolů, klade si vzdělávací cíle, dokáže realisticky hodnotit své výsledky

Téma: letní období

Květen – červen

Stavění máje, Den matek, školní tradice – šnekiáda, Pout', Den

Náměty činností:

- Přání pro maminku
- Tvoření – Šnečku, šnečku
- Každý člověk je jiný – letem světem
- Výroba houpačky ze špejlí a tvrdého papíru
- Čas výletů – hrady a jejich obyvatelé

Podokruhy:

- Příroda: pozorování změn v přírodě, léčivé byliny, práce s encyklopedií
- Literatura: četba na pokračování
- Barvy: barvocit, letní odstíny, tematické výtvarné a rukodělné práce
- Prázdniny: táborové písně, orientace v přírodě a terénu, první pomoc v přírodě, ochrana zdraví

Cíle:

- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického cítění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě
- rozšiřování znalostí a dovedností

- využití praktických zkušeností
- rozvoj individuálních schopností
- rozvoj slovní zásoby, odborná terminologie

Obsah: žáci se naučí orientaci v přírodě, získají praktické dovednosti při pobytu venku, naučí se komunikovat a spolupracovat při aktivitách a hrách v přírodě

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, hudba, zpěv

Dítě:

- pojmenovává dění kolem sebe
- dokáže vyhledávat informace
- odpovědně plní svěřené úkoly
- dokáže diskutovat
- přijímá a plní odpovědně jemu svěřené úkoly
- pracuje v souvislostech
- účastní se diskusí a vyjadřuje vlastní názor

Klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní – dítě vyjadřuje pocity, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, zpracovává jednoduché texty, vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování, nebojí se aktivně účastnit diskuse
- kompetence sociální a personální – dítě spolupracuje, odhaduje výsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovuje si cíle a priority, využívá zkušeností jiných lidí, přijímá radu i kritiku, zvládá mezilidské vztahy
- kompetence pracovní – dítě se připravuje na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovednosti, přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly, podněcuje týmovou práci vlastními návrhy
- kompetence k učení – poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, dále se vzdělává, umí používat pojmy kvalifikovaného charakteru při řešení konkrétních úkolů, klade si vzdělávací cíle, dokáže realisticky hodnotit své výsledky, ke svému učení využívá různé informační zdroje, včetně zkušeností svých a jiných lidí, experimentuje